

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE KÜLTÜR
VARLIKLARININ KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 31.01.2023/380
Karar Tarihi ve No : 31.01.2023/8670

17.10.810
Toplantı Yeri
ÇANAKKALE

Çanakkale İli, Lapseki İlçesi, Gazi Süleymanpaşa Mahallesi'nde bulunan, Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 17.01.1993 tarih / 2940 sayılı kararıyla arkeolojik sit alanı olarak belirlenen ve Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 27.05.1995 tarih / 2442 sayılı kararıyla I. derece arkeolojik sit alanı olarak derecelendirmesi yapılan sit sınırları ile Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 27.05.1995 tarih / 2442 sayılı kararıyla kentsel arkeolojik sit alanı olarak belirlenen, Kurulumuzun 04.07.2012 tarih / 375 sayılı kararıyla I. ve III. derece arkeolojik sit alanları olarak revize edilen; Kurulumuzun 15.07.2016 tarih / 3162 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar, 1/1000 ölçekli koruma amaçlı imar planı uygun görülen, son olarak Kurulumuzun 03.08.2018 tarih/ 4865 sayılı kararı ile ilave ve revizyon 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı uygulama imar planları, plan hükümleri ve plan açıklama raporları düzeltmelerle uygun bulunan III. derece arkeolojik sit sınırları içerisinde kalan, Kurulumuzun 25.10.2022 tarih ve 8392 sayılı kararı ile "...129 ada, 184 parsel numaralı taşınmazda Müze Müdürlüğümce gerçekleştirilen sondaj çalışmaları sonucunda, MS 3.-4.yy özellikleri gösteren yapı kalıntıları açığa çıkarılan taşınmazın, kurulumuz üyelerince yerinde incelenmesinden sonra konunun değerlendirilmesine..." karar verilen; Kurulumuzun 01.12.2022 tarih ve 8509 sayılı kararı ile "...129 ada 184 parsel numaralı taşınmazın sit derecesinin 1.derece arkeolojik sit alanı olarak revize edilmesine, harita ve tescil fişinin hazırlanarak Kurulumuza iletilmesine; taşınmazda açığa çıkan arkeolojik kalıntıların rölövesinin alınmasından sonra üzerinin uygun malzeme (jeotekstil, kum vb.) ile Çanakkale Müze Müdürlüğü denetiminde kapatılması ve işlem sonucuna ilişkin bilgi-belgelerin Kurulumuza iletilmesine; taşınmaza yönelik plan tadilatı iletilinceye kadar, 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararının 1 Derece Arkeolojik Sit Alanına ilişkin birinci madde hükümlerine uyulmasına..." karar verilen, özel mülkiyet adına kayıtlı, 129 ada, 184 parsel numaralı taşınmaza yönelik hazırlanmış tescil fişi ve sit haritasının değerlendirilmesi talebine ilişkin 27.01.2023 tarihli uzman raporu okundu, ilgili dosyası ve ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Çanakkale İli, Lapseki ilçesi, Gazi Süleymanpaşa Mahallesi'nde bulunan, özel mülkiyet adına kayıtlı, 129 ada, 184 parsel taşınmazın 1. derece arkeolojik sit alanı olarak sit sınırlarının revize edilmesine ilişkin sit sınırlarını gösteren karar eki 1/500 ölçekli koordinatlı haritanın ve tescil fişinin uygun olduğuna karar verildi.

ASLI GİBİDİR

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:
İLİ: ÇANAKKALE	İLÇESİ: LAPSEKİ	MAHALLE KÖY MEVKİİ: GAZİ SÜLEYMANPAŞA MAHALLESİ	KADASTRO PAFTA: ADA: 129 PARSEL: 184

ADİ: LAMPSAKOS ANTIK KENTİ ARKEOLOJİK SİT ALANI

GENEL TANIM: Antik çağlarda Troas bölgesinin ve Hellespontos'un önemli bir yerleşim yeri olan Lampsakos, günümüzde Lapseki ilçesinin bulunduğu yerdedir. Lapseki adı Lampsakos'tan gelmiştir. Kent adının adı, Lavio/Pelagos dilinde ila-(u)na-(a)ssa-ka "boğaz -halkının-kenti/yeri" öğelerinden türetinisi "Ümüssöka" iken, Hellen ağzında değişimlere uğrayıp Lampsake şeklini almıştır. Kent Lampsakos adını almadan önce "Pityara" veya "Pityum" ya da "Pityoussa" gibi isimlerle anılmaktaydı. Lampsakos olarak değiştirilmesi ise mitolojiye dayanır. Kent Troas'ın kuzeyinde Propontia'nın (Marmara denizi) Hellespontos'a (Çanakkale boğazı) doğru daraldığı yerde, Gallipolis'in (Gelibolu) karşısında yer alır. Bugün Lapseki ve Gelibolu'nun olduğu gibi antik dönemlerde de Lampsakos ve Gallipolis karşılıklı karışmışlardır. Kent, batısında Perikete, Arisbe, Abydos ve doğusunda Parion ile komşudur. Kent İ.Ö. 7. yüzyıl başlarında Karadeniz, Marmara ve boğazlarda koloniler kurarak Miletoslular tarafından kolonize edilmiştir. Lampsakos ile ilgili en erken bilgiler, İ.Ö. 569'da Lidyalı Krallık Kriosis zamanındadır. Perslerin bölgeyi işgal etmelerinden sonra Pers yanlısı tiranlar tarafından yönetilmeye başlanır. Pers savaşlarının sona ermesiyle Batı Anadolu'daki Antika -Delos Deniz Birliğine katılan Lampsakos'un en yüksek İ.Ö. 450-451 tarihinden itibaren Antika'daki şehir üyelerinde görülmeye başlar. Kent deniz birliğine katılan üye Hellespontos şehirleri arasında 12 tanelik vergisiyle ikinci sırada yer almaktadır. Peloponnes savaşları sırasında, Atina ve Sparta'nın boğazları kontrolünü ellerinde tutmak istemeleri yüzünden Lampsakos, zaman zaman Atina ve Sparta'nın işgaline uğramıştır. İ.Ö. 281'de de Seleukos krallığına başlanır. İ.Ö. 227-226'da Pergamon kralı Antalos I'ın Antiochos I'e karşı yaptığı savaşta sonra, Pergamon krallığına başlanır. Pergamon krallığı'nın sadık bir müttefiki olarak Pergamon krallığı ile Seleukos'un arasında yapılan savaşlarda Pergamon'un yanında yer alan Lampsakos, İ.Ö. 197'de Antiochos III'ün Anadolu'da yaptığı seferde, bağımsızlıklarının güvencesi için, Romalılarla çözümler gönderecek, onları Anadolu'ya çağırarak, Seleukoslar ile Romalılar arasında yapılan savaşlardan sonra, Lampsakos Pergamon krallığı içinde özgürlük ve vergi muafiyeti tanıyan kentler arasındadır. İ.Ö. 133 yılında, Pergamon krallığı'nın Roma'ya bağlanmasıyla Lampsakos, Provincia Asia içinde Roma'ya bağlı bir kent olmuştur. Roma Dönemi'nde Lampsakos ve komşusu Parion'a Romalı kolonistler yerleştirilmiştir. Lampsakos Roma Döneminde gidide küçüklerk İmparator Decius zamanında köy görünümlünü almıştır. İmparator Constantinus II dönemi'nde, Piskopos Parthenias'ın yönetimine verilmiştir. Bizans Döneminde, İmparator Heraclius'un (İ.S. 610-641) düzenlediği tema sisteminde obitikon teması içinde kalırsı, bu temasın İmparator Basileus (İ.S. 985-1025) tarafından daha küçük temalara ayrılmasıyla Lampsakos, bir zaman rekabet içinde olduğu, Abydos teması toprakları içinde yer almıştır. 4. Haçlı seferi sonunda Haçlılar, İstanbul'u işgal etmeleriyle Lampsakos bu devletin sınırları içinde kalmışsa da İznik İmparatoru ve Bizans Devleti'ni tekrar toplayan, İonnes III. Vatatzes (İ.S.1222- 1254) tarafından İznik devleti topraklarına katılmıştır. İbarada İonnes III. Vatatzes, oğlunu Bulgar kralının kızı ile evlendirir. Bölge, 1296'da Karesi Beyliğinin topraklarına katılır, 1395'de de Orhan Bey zamanında Osmanlı Beyliğine geçmiştir. Lapseki İpeo merkezinde yer alan 128 ada 184 parsel numaralı taşınmazda yapılan arkeolojik kazılar sonucunda: MS 3./4.yüzyıla ait 25 parçadan oluşan taş kapaklı drenaj kanalı ile kanala ait duvar kalıntıları ve 13 metre uzunluğunda temiz su çıkışı açığı çıkarılmıştır. Kanal taşı olarak kullanılan Roma Dönemi devşirme mimari parçalar ve Hellenistik Dönem'e tarihlenen birleşik taş kapaklı drenaj kanalı ele geçmiştir.

SİMDİKİ DURUMU: Özel Mülkiyet

SİT POTANSİYELİ: 1 Derece Arkeolojik Sit

SİMDİKİ KORUMA: Herhangi bir koruma önlemi bulunmamaktadır

SİMDİKİ TEHLİKELER: Yapılaşma

ÖNERİLEN KORUMA: 2863 sayılı Kanun ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke karar doğrultusunda korunmalı

GÖZLEMLERİ:

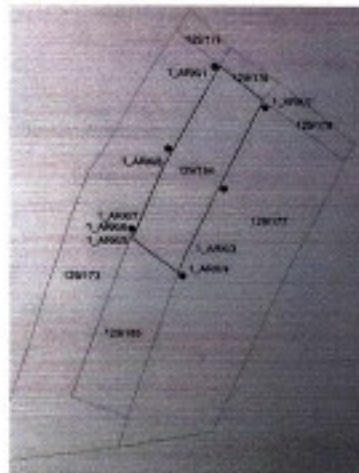
YAYIN DİZİNİ:

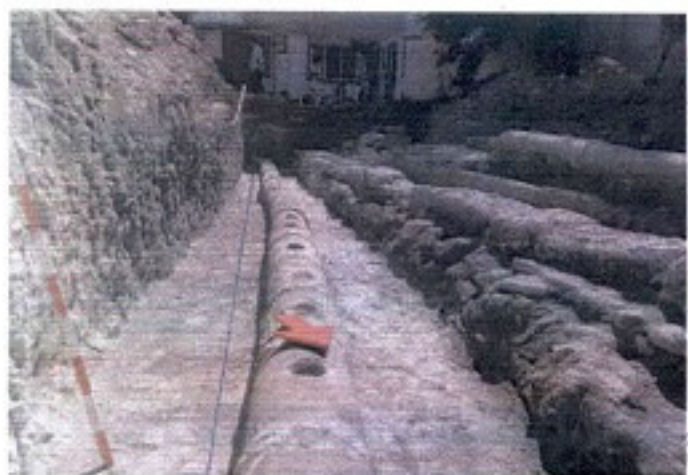
Şahin, B. (2005). Troas Bölgesi Hellenistik Kentleri, T. C. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Bölümü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.

ASLI GİBİDİR
E. L. ÇİFTÇİ
Kültür Varlıkları Koruma Müdürlüğü

Çanakkale KVKKK'nun 30.04.2025
Gün ve 3630... Sayılı karar
ekidir.

HARİTALAR - FOTOĞRAFLAR

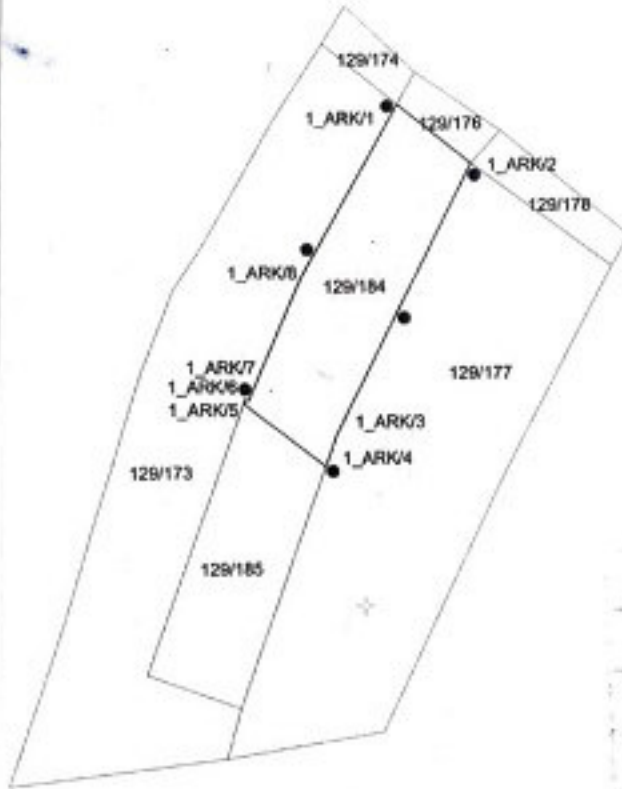

ÇANAKKALE İLİ, LAPSEKİ İLÇESİ, GAZİ SÜLEYMAN PAŞA MAHALLESİ,
129 ADA, 184 PARSELE İLİŞKİN 1. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI HARİTASI

500

Sami SEVİK
Harita Teknikeri
Çanakkale K.V.F.B.K. Müdürlüğü

Çanakkale KVKBK'nun 30.01.2025
Gün ve 8630 Sayılı karar
ekidir.

ASLI GİBİDİR
E. Çelikkaya ESİRGEZ
Korumaya Kurulu Üyesi

Amulya

BAŞKAN
YRD.

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE

Resmî Sicil
No

Resmî Sicil
No

Resmî Sicil
No

ÜYE

1. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI SINIR KOORDİNATLARI

Nokta No	Y	X
1_ARK/1	473252.222	4467589.598
1_ARK/2	473256.108	4467584.945
1_ARK/3	473247.620	4467563.490
1_ARK/4	473246.781	4467561.058
1_ARK/5	473249.215	4467565.960
1_ARK/6	473249.329	4467566.308
1_ARK/7	473249.619	4467566.195
1_ARK/8	473244.683	4467575.871

ITRES6_3.DERECE